

Attached is an advance copy of the **Report of the Secretary-General on the United Nations Interim Administration Mission in Kosovo** for the information of the members of the Security Council.

This report will be issued as a document of the Security Council under the symbol S/2018/981.

1 November 2018

Izveštaj Generalnog sekretara o Misiji privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

I. Uvod i prioriteti Misije

1. Ovaj izveštaj se podnosi shodno Rezoluciji 1244 (1999), kojom je Savet uspostavio Misiju privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) i na osnovu koje se od mene zahteva da u redovnim intervalima podnosim izveštaje o sprovođenju mandata. Izveštaj obuhvata aktivnosti UNMIK-a i dešavanja koja se odnose na period od 16. jula do 15. oktobra 2018. godine.
2. Prioriteti Misije ostaju unapređenje bezbednosti, stabilnosti i poštovanja ljudskih prava na Kosovu i u regionu. Radi unapređivanja svojih ciljeva, UNMIK nastavlja svoje konstruktivno angažovanje sa Prištinom i Beogradom, sa svim zajednicama na Kosovu i sa regionalnim i međunarodnim akterima. Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i Kosovske snage (KFOR) nastavljaju da izvršavaju svoje uloge u okviru Rezolucije 1244 (1999) Saveta bezbednosti. Misija Evropske unije za vladavinu prava (Euleks) i dalje je prisutna na Kosovu u skladu sa predsedničkim saopštenjem Saveta bezbednosti od 26. novembra 2008. (S/PRST/2008/44) i mojim izveštajem od 24. novembra 2008. godine (S/2008/692). Agencije, fondovi i programi Ujedinjenih nacija blisko sarađuju sa Misijom.

II. Ključna politička i bezbednosna dešavanja

3. Tokom izveštajnog perioda, Predsednik Srbije, Aleksandar Vučić, i Predsednik Kosova, Hašim Tači, ponovo su izneli ideju o teritorijalnom razgraničenju u sklopu njihovih stalnih napora da se postigne sveobuhvatni sporazum o normalizaciji odnosa. U njihovim izjavama na Ekonomskom forumu u Alpbahu, u Austriji 25. avgusta, obojica su istakla potrebu za takvim dogовором, koji bi, kako su istakli, možda uključivao teritorijalno razgraničenje.
4. U kontekstu teritorijalnog razgraničenja, nakon sastanka sa predstavnicima južnog regiona Srbije - Preševske doline, dana 26. jula i u naknadnim izjavama, Predsednik Tači je pozvao da se o "legitimnom zahtevu predstavnika Preševske doline za priključenje Kosovu" diskutuje u okviru dijaloga između Beograda i Prištine koji se odvija uz posredovanje Evropske unije. Zvanične izjave Predsednika u prilog "mirne korekcije granica" sa Srbijom izazvale su kritike od strane predstavnika opozicije i civilnog društva, kao i članova vladajuće koalicije, uključujući Premijera Kosova, Ramuša Haradinaja, koji je, tokom

izveštajnog perioda, ponovo naglasio svoje protivljenje bilo kakvim teritorijalnim promenama.

5. Dana 12. septembra, lideri kosovskih opozicionih stranaka Demokratskog saveza Kosova, pokreta Samoopredelenje, Socijaldemokratske partije Kosova i Alternative, uputili su zajedničko pismo visokoj predstavnici Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost, Federiki Mogherini, u kojem se izražava neslaganje sa predlogom o “korekciji granica” koji su izneli predsednici Vučić i Tačić i upozorenje o mogućem negativnom uticaju “korekcije granica” na mir i stabilnost u regionu. Dana 29. septembra, pokret Samoopredelenje je u Prištini organizovao protestni marš protiv predloga Predsednika Tačića da uvrsti pitanje “korekcije granica” u bilo kakav konačan dogovor sa Beogradom. Prema navodima, oko dvadeset hiljada ljudi je učestvovalo u protestu.
6. Dana 6. oktobra, kosovski Albanci članovi vladajuće koalicije usaglasili su predlog rezolucije kojom se definiše pozicija Kosova u dijalogu sa Beogradom uz posredovanje Evropske unije, kao i sastav kosovskog pregovaračkog tima. U predlogu rezolucije se između ostalog navodi da dijalog između Beograda i Prištine treba da dovede do pravno obavezujućeg sporazuma koji bi omogućio međusobno priznanje zasnovano na stavu da su “granice Kosova nepovredive i da se o njima se ne može pregovarati”. Srpska lista i opozicione stranke nisu podržale predlog rezolucije. Kao posledica toga, napori u Skupštini Kosova da bude uspostavljen širi pregovarački tim koji bi predstavljao Kosovo u dijalogu sa Beogradom uz posredovanje Evropske unije, do kraja izveštajnog perioda nisu urodili plodom.
7. Izjave srpskih i kosovskih političkih lidera o teritorijalnom razgraničenju prouzrokovale su zabrinutost među kosovskim Srbima, kao i neslaganje između zvaničnika iz Beograda i lidera Srpske Pravoslavne Crkve na Kosovu. Krajem jula, u odvojenim javnim apelima, episkop raško-prizrenski Teodosije i iguman manastira Visoki Dečani, otac Sava Janjić, kritikovali su navodne planove za “odelu Kosova”. Ipak, dana 12. avgusta, iz Srpske liste stiglo je saopštenje da bi “razgraničenje sa kosovskim Albancima bilo prihvatljivo ukoliko bi bili garantovani sloboda i prava za kosovske Srbe”. Dana 15. avgusta, u otvorenom pismu, gradonačelnici deset opština sa srpskom većinom i članovi Srpske liste izrazili su podršku Predsedniku Vučiću u pregovorima za pronalaženje kompromisnog rešenja sa Prištinom.
8. Obraćanja predsednika Vučića i Tačića koja su se odnosila na teritorijalno razgraničenje takođe su pokrenula reakcije u regionu i široj međunarodnoj zajednici, počev od poziva da se stranama dozvoli da istraže sve načine za postizanje sveobuhvatnog rešenja, do izraza ozbiljne zabrinutosti zbog posledica koje bi bilo kakve teritorijalne korekcije mogle da imaju po stabilnost regiona.

9. U međuvremenu, dana 13. septembra, Premijer Kosova je odobrio i dao na razmatranje Skupštini Kosova tri predloga zakona koji se odnose na transformaciju Bezbednosnih snaga Kosova u vojsku. Predsednik Tači je u izrazu podrške incijativi pozvao na blisku koordinaciju sa međunarodnom zajednicom na tom pitanju. Srpske vlasti i Srpska lista su, međutim, izrazile snažno protivljenje predlozima zakona, ponovo ističući njihov stav da bi takva transformacija bila u suprotnosti s Rezolucijom Saveta bezbednosti 1244 (1999).
10. Tokom izveštajnog perioda, kosovske institucije nastavile su da rade na ispunjenju standarda koje je odredila Evropska unija u odgovarajućim oblastima. Dana 18. jula, Evropski komesar za migracije, unutrašnje poslove i državljanstvo, na zajedničkoj konferenciji za štampu sa Predsednikom Tačijem u Briselu, saopšto je da je Kosovo ispunilo sve potrebne uslove za viznu libelarizaciju sa Šengen zonom. Dana 13. septembra, Evropski parlament je glasao da budu pokrenuti pregovori sa Savetom Evropske unije za libelarizaciju viznog režima za Kosovo. Dana 20. septembra, Skupština Kosova usvojila je širok paket zakona u skladu sa Instrumentom za prepristupnu pomoć osnovanom od strane Evropske unije za Kosovo, koji uključuje finansijsku pomoć u oblastima ljudskih prava, energetske efikasnosti i privrede.
11. Bezbednosna situacija na Kosovu tokom perioda obuhvaćenog ovim izveštajem ostala je mirna, iako je bilo očiglednih tenzija između zajednica u nekoliko incidenata. Dana 28. avgusta, planirana poseta raseljenih kosovskih Srba Đakovici povodom obeležavanja "Dana Uspenja Presvete Bogorodice", u njihovom nekadašnjem gradu, otkazana je zbog bezbednosnih razloga. Prema kosovskoj policiji, tog dana, oko 70 kosovskih Albanaca se je okupilo ispred Crkve Uspenja Presvete Bogorodice, lokacije gde je planirano obeležavanje dana, kako bi protestovali protiv posete; pet njih je uhapšeno zbog uništavanja imovine i ometanja kosovske policije.
12. Tokom izveštajnog perioda, povratak kosovskih boraca iz ratnih područja u inostranstvu i dalje predstavlja pitanje koje izaziva zabrinutost. Dana 17. jula, Osnovni sud u Prištini osudio je sedam lica zbog organizovanja i učešća u terorističkim grupama, na ukupnu kaznu od 17 godina i četiri meseca zatvora. Dana 31. jula, Osnovni sud u Prištini osudio je još jednog optuženog na dve godine zatvora zbog pokušaja da pristupi stranoj oružanoj grupi. Dana 5. oktobra, Specijalno tužilaštvo Kosova podiglo je optužnicu protiv šest lica, uključujući jedne žene, zbog navodnog planiranja terorističkih napada u oblastima sa srpskom većinom, kao i protiv trupa KFOR-a. Optuženi su uhapšeni krajem juna nakon zajedničke međunarodne policijske operacije. Dana 10. oktobra, jedno lice je osuđeno na godinu i po dana zatvora zbog deljenja materijala na društvenim medijima kojim se podržava ISIS.

III. Sever Kosova

13. Dana 16. jula, šest meseci nakon ubistva srpskog političara na Kosovu – Olivera Ivanovića, koje je ostalo nerasvetljeno, prijatelji i porodica održali su pomen na mestu njegovog ubistva u Severnoj Mitrovici. Nakon toga, dana 30. avgusta, skupština opštine Severna Mitrovica usvojila je odluku o preimenovanju ulice po g. Ivanoviću.
14. Dana 8. avgusta, direktor Kancelarije za Kosovo i Metohiju Vlade Srbije, Marko Đurić, i generalni sekretar predsednika Republike Srbije, Nikola Selaković, posetili su sever Kosova, gde su se sastali sa predstavnicima srpske zajednice.
15. Dana 8. i 9. septembra, Predsednik Vučić posetio je četiri opštine na severu Kosova. Obratio se je javnom skupu u Severnoj Mitrovici, sastao se sa predstavnicima zajednice i posetio rezervoar jezera Gazivode i hidroelektranu. Planirana poseta selu Banja u opštini Srbica morala je da bude otkazana zbog protesta i blokada na putu organizovanih od strane Udruženja ratnih veteranata Kosova. KFOR je bio prisutan na licu mesta. Predsednik Vučić je takođe položio venac na mestu gde je ubijen Oliver Ivanović.
16. Dana 29. septembra, Predsednik Tači je takođe boravio u kraćoj nenajavljenoj poseti rezervoaru jezera Gazivode, u pratnji kosovske policije, uključujući specijalnih jedinica, što je prouzrokovalo snažne reakcije od strane kosovskih Srba i zvaničnika u Beogradu. KFOR je bio prisutan na mestu posete i pažljivo pratio situaciju. Nakon odlaska Predsednika Tačija, oko 250 lokalnih meštana i političkih lidera kosovskih Srba okupilo se je kod rezervoara jezera Gazivode kako bi održali protest protiv posete i prisustva specijalnih jedinica kosovske policije. Istog dana, u televizijskom obraćanju, Predsednik Vučić je istakao da je Tačijeva poseta “napad” od strane prištinskih “paravojnih jedinica” na sever i kršenje odredbi Briselskog sporazuma koje se odnose na slobodu kretanja, kao i Rezolucije Saveta bezbednosti 1244 (1999). Srpske vojne i policijske jedinice su, kako je izvešteno, kao odgovor na posetu stavljene u stanje povećane borbene pripravnosti.
17. Dana 10. oktobra, kosovski Srbi su održali skup u Severnoj Mitrovici kako bi obeležili 2000 dana od 19. aprila 2013. godine i “Prvog sporazuma o principima koji regulišu normalizaciju odnosa” između Beograda i Prištine, koji između ostalog predviđa osnivanje asocijacije/zajednice većinski srpskih opština. Preko 1500 ljudi je prisustvovalo skupu, uključujući opštinske zvaničnike sa severa Kosova, kosovske Srbe članove kosovske vlade i predstavnike srpske vlade.

IV. Normalizacija odnosa između Beograda i Prištine

18. Dana 18. jula, visoka predstavnica Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost bila je domaćin sastanka u Briselu na visokom nivou, u sklopu dijaloga između Beograda i Prištine uz posredovanje Evropske unije. Kako se navodi u saopštenju koji je Evropska služba za spoljne poslove izdala nakon sastanka, predsednici Vučić i Tači su “razmotrili napredak ostvaren u razgovorima o okviru pravno obavezujućeg sporazuma o sveobuhvatnoj normalizaciji odnosa između dve strane”. Nakon sastanka, Predsednik Tači je naveo da je to bio “najkraći i najteži sastanak u poslednjih šest godina”. Predsednik Vučić je izrazio razočaranje prema onome što je opisao kao “beskompromisan stav Prištine”, ali i naglasio da je postignut dogovor o nastavku razgovora kako bi pronašli “zajednički imenilac kompromisnog rešenja”.
19. Dana 4. avgusta, Upravljački tim za izradu nacrta statuta asocijacije/zajednice većinski srpskih opština objavio je završetak svog rada u skladu sa rokom koji je odredila Priština. Tim je dalje naglasio svoju spremnost da uruči nacrt dokumenta obema stranama na sastanku tehničkog nivoa u Briselu, što nije sprovedeno u toku izveštajnog perioda. Tokom čitavog procesa izrade nacrta, Beograd i Priština su zadržali svoje suprotstavljene stavove u pogledu ovlašćenja i nadležnosti asocijacije/zajednice. Dana 13. avgusta, glavni pregovarač Prištine u tehničkom dijalogu sa Beogradom izrazio je nezadovoljstvo zbog nedostatka informacija od strane upravljačkog tima o sadržaju nacrta statuta i upozorio da Priština može da odbaci nacrt ukoliko se ustanovi da nije usaglašen sa Ustavom Kosova.
20. Dana 7. septembra, Predsednik Vučić i Predsednik Tači u Briselu su se odvojeno sastali sa visokom predstavnicom Evropske unije, ali su odbili da se sastanu licem u lice. U njenoj izjavi za novinare nakon sastanaka, Visoka predstavnica je izrazila uverenje u posvećenost strana “da u narednim mesecima postignu pravno obavezujući sporazum u skladu sa međunarodnim pravom”. Predsednik Vučić i Predsednik Tači su takođe naveli da će nastaviti da se sastaju odvojeno sa visokom predstavnicom dok ne bude moguć zajednički sastanak. Ranije istog dana, kosovske vlasti su ukinule svoju dozvolu da Predsednik Vučić poseti rezervoar jezera Gazivode tokom njegove planirane posete Kosovu 8. i 9. septembra. Srpski zvaničnici su se usprotivili odluci i Vlada Kosova je naknadno objavila da poseta može da se održi kao što je planirano.

V. Povratak, pomirenje, kulturno nasleđe i odnosi između zajednica

21. Tokom ovog izveštajnog perioda, Kancelarija Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR) zabeležila je 53 dobrovoljna povratka pripadnika nevećinskih zajednica na Kosovo (29 kosovskih Srba, 16 Egipćana, četvoro Crnogoraca i četvoro Bošnjaka). Sa ovim, ukupan broj dobrovoljnih povratača pripadnika nevećinskih zajednica na Kosovo od 2000. godine iznosi 27.937 (13.707 žena i 14.230 muškaraca). Izazovi koji se odnose na povraćaj imovine, dodelu zemljišta za izgradnju kuća, bezbednost i socioekonomske mogućnosti povratnika i dalje negativno utiču na izglede za održivi povratak.
22. Tokom izveštajnog perioda, bilo je obnovljenih tenzija između Srpske Pravoslavne Crkve i Vlade Kosova zbog građevinskih radova na putu koji vodi ka Specijalnoj zaštićenoj zoni Manastira Visoki Dečani. Dana 26. jula, predstavnici i šefovi misije na Kosovu posetili su Specijalnu zaštićenu zonu Manastira Visoki Dečani, zajedno sa ministrom infrastrukture Kosova. U izjavi objavljenoj nakon posete, predstavnici država članica Evropske unije istakli su da se pre bilo kakve aktivnosti koja utiče na Specijalnu zaštićenu zonu mora konsultovati Savet za primenu i nadzor i njegove odluke se moraju u potpunosti poštovati. Savet za primenu i nadzor nije se sastao tokom izveštajnog perioda.
23. Dana 17. avgusta, Srpska Pravoslavna Crkva uputila je pismo opštini Lipljan, u kojem se protivi izgradnji poslovne zgrade i stambenih jedinica unutar Specijalne zaštićene zone Srpske Pravoslavne Crkve Vavedenja Presvete Bogorodice u Lipljanu. Eparhija raško-prizrenka uputila je zahtev opštinskom odeljenju za planiranje, urbanizam i životnu sredinu da sa pitanjem upozna Savet za primenu i nadzor. Dana 24. septembra, 250 kosovskih Srba podnело je peticiju gradonačelniku Lipljana protiv planova opštinske uprave da izgradi administrativni centar za Islamsku zajednicu unutar iste Specijalne zaštićene zone.
24. U skladu sa odlukom kosovskog Ministarstva unutrašnjih poslova, usvojenom 5. jula, o civilnoj registraciji nevećinskih zajednica na Kosovu, matične službe u opštinama Štrpc i Gračanica počele su sa prepisom izvoda iz matičnih knjiga koje su izdavali organi pod upravom Beograda od 10. juna 1999. do 14. septembra 2016, čime će se omogućiti građanima da dobiju kosovska dokumenta.
25. Tokom izveštajnog perioda, UNMIK je nastavio da prati dešavanja koja se odnose na prava zajednica Aškalija, Egipćana i Roma na Kosovu. Dana 7. septembra, kosovsko Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije, uz podršku Evropske unije, objavilo je 500

školarina za učenike srednjih škola, Rome, Aškalije i Egipćane, za tekuću školsku godinu. U međuvremenu, namenski fond za podršku zajednicama Aškalija, Egipćana i Roma koje su pogodjene trovanjem olovom na Kosovu, osnovan u 2017. godini kao rezultat rada zasnovanog na preporukama Savetodavne komisije UNMIK-a za ljudska prava, i dalje je bez sredstava.

VI. Vladavina prava i ljudska prava

26. Dana 16. jula, Apelacioni sud Kosova potvrdio je presudu protiv bivšeg pripadnika rezervnih snaga jugoslovenske policije ili paravojne jedinice za navodno počinjene ratne zločine u selu Mala Kruša, između 15. i 26. marta 1999. Dana 7. avgusta, Specijalno tužilaštvo Kosova podiglo je optužnicu pred Osnovnim sudom u Peći protiv bivšeg pripadnika srpske policije za navodno počinjene ratne zločine protiv civilnog stanovništva u opštini Klina, tokom juna i jula 1998. godine.
27. Dana 23. jula, Osnovni sud u Prištini oslobođio je kosovskog Ministra za ekonomski razvoj optužbi da je kao državni službenik tokom 2014. godine usmeravao sredstva nevladinoj organizaciji koju je on sam osnovao. Dana 25. jula, Osnovni sud u Đakovici potvrdio je optužnicu protiv kosovskog Ministra infrastrukture zbog navodne zloupotrebe službenog položaja koja se odnosi na dodelu nezakonitih subvencija u svom svojstvu gradonačelnika Đakovice, ali je odbacio krivičnu tužbu “zloupotrebe dužnosti”. Dok čeka na suđenje, Ministar je nastavio da obavlja svoju dužnost. Zalaganje da državni zvaničnici odgovaraju za navodne zloupotrebe vlasti predstavlja važan dokaz posvećenosti kosovskih vlasti dobrom upravljanju. Pravedna i nepristrasnna suđenja koja se odnose na takve predmete pomažu unapređenju poverenja javnosti u kosovske institucije.
28. Dana 13. avgusta, Specijalni tužilac Eljez Bljakaj podneo je ostavku zbog navodnog političkog mešanja i pretnji u vezi sa njegovom istragom nekoliko slučajeva visokog profila, uključujući i predmeta navodne prevare sa beneficijama koje se odnose na veterane Oslobođilačke vojske Kosova. Ostavka je pokrenula javne proteste u Prištini, 22. avgusta i 26. septembra, na kojima je pozivano na ostavku glavnog tužioca i reviziju trenutne liste veterana Oslobođilačke vojske Kosova koju sastavlja vlada Kosova. Dana 14. septembra, Specijalno tužilaštvo Kosova, pred Osnovnim sudom u Prištini, podiglo je optužnicu protiv 12 bivših članova vladine komisije odgovorne za verifikaciju statusa veterana. Optuženi su zbog zloupotrebe službenog položaja koja se odnosi na nezakonito izdavanje penzija, što je dovelo do gubitka oko 68 miliona evra. Pored toga, krajem septembra, osnovni sud u Prištini izdao je zasebne naredbe o istražnom pritvoru za dva člana Skupštine Kosova zbog javnog zastrašivanja članova sudstva.

29. Tokom izveštajnog perioda, Komisija kosovske vlade odgovorna za verifikaciju i priznavanje statusa žrtava seksualnog nasilja tokom rata na Kosovu primila je 179 prijava, od čega je u 27 slučajeva licima priznat status žrtve, 49 prijava je odbijeno, a 103 čekaju na verifikaciju. Time je ukupan broj prijava primljenih od februara 2018. godine, kad je Vlada Kosova zvanično pokrenula postupak podnošenja prijava, dostigao 782, sa 137 žena i šest muškaraca kojima je dodeljen status žrtava, dok su 103 prijave odbijene. O pitanju odštete za žrtve seksualnog nasilja tokom rata diskutovano je na radionici koju je, 15. oktobra u Prištini, organizovao Entitet Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UN-Women) uz podršku Evropske unije.
30. Na zahtev zajedničke “Radne grupe o nestalim licima u vezi sa događajima na Kosovu”, UNMIK je preko Globalnog servisnog centra Ujedinjenih nacija u Brindiziju obezbedio radar za duboko prodiranje u zemlju. Dopremljen je u avgustu na lokacije predložene od strane zajedničke radne grupe u okviru stalnih nastojanja na pronalaženju potencijalnih grobnih mesta.

VII. Žene, mir i bezbednost

31. Početkom avgusta, pitanje nasilja u porodici privuklo je povećanu pažnju javnosti na Kosovu nakon ubistva žene i njene čerke od strane njenog bivšeg supruga u Đakovici. Organizacije civilnog društva organizovale su demonstracije u Đakovici i Prištini. Dana 24. avgusta, Grupa za bezbednost i rodna pitanja, višeakterska grupa kojom predsedava telo UN Women i koju čine međunarodni, vladini i predstavnici civilnog društva, izdali su saopštenje u kojem pozivaju na snažniji institucionalni pristup u cilju sprečavanja nasilja nad ženama. Na osnovu UN-Women, prave razmere problema i dalje su zamaskirane nedovoljnim izveštavanjem zbog percepcije nasilja u porodici kao privatne stvari, zajedno sa društvenom stigmom, strahom od osvete, nedostatkom poverenja u nadležne organe i ekonomskom zavisnošću od nasilnika.
32. Tokom izveštajnog perioda, članovi Grupe za bezbednost i rodna pitanja podržali su izmene i dopune Krivičnog zakona Kosova, kako bi isti obuhvatio opširniju definiciju nasilja u porodici, kao i Porodičnog zakona, kako bi obuhvatio odredbe o jednakoj podeli zajedničke imovine. Pomenute izmene i dopune usvojene su na prvom čitanju Skupštine Kosova, 23. jula. Dana 10. avgusta, gradonačelnici Srbice, Vučitrna i Južne Mitrovice potpisali su memorandum o razumevanju u cilju podrške poboljšanju fizičkih i životnih uslova u regionalnom prihvatištu za žrtve nasilja u porodici u Južnoj Mitrovici.

33. Tokom izveštajnog perioda, preduzeti su dalji korak ka unapređenju uloge žena u pravosudnim institucijama, dana 5. septembra, osnivanjem Udruženja žena u Kaznenopopravnoj službi Kosova. Cilj Udruženja je promovisanje ženskih lidera u Kaznenopopravnoj službi Kosova i poboljšanje delotvornosti kazneno-popravnih institucija Kosova.
34. U okviru primene Rezolucije Saveta bezbednosti 1325, dana 15. septembra, UN-Women, uz podršku UNMIK-a, organizovale su dijalog sa “ Regionalnim ženskim lobijem za mir, bezbednost i pravdu u Jugoistočnoj Evropi” i članovima parlamenta iz regionala. Pomenuti događaj obezbedio je platformu za žene političke liderke i liderke civilnog društva kako bi diskutovale o načinima osnaživanja žena u cilju unapređenja mira i bezbednosti, uključujući pozitivnim uticanjem na tekuće političke procese.

VIII. Partnerstvo i saradnja

35. Tokom izveštajnog perioda, u tesnoj saradnji sa Timom Ujedinjenih nacija za Kosovo, UNMIK je započeo novi ciklus programskih aktivnosti u oblastima izgradnje poverenja među zajednicama, vladavine prava i ljudskih prava. Partneri Ujedinjenih nacija na Kosovu udruženo su nastavili rad na aktivnostima u cilju podrške sprovođenju zakona, kazneno-popravnim i sudskim institucijama, sa fokusom na jednak pristup pravdi, integraciji pravosuđa, borbi protiv nasilja u porodici i jačanju mehanizama pravne pomoći.
36. U vezi sa Forumom Ujedinjenih nacija za izgradnju poverenja održanom u Ljubljani od 6. do 8. maja, u partnerstvu sa Timom Ujedinjenih nacija za Kosovo, UNMIK je obezbedio strateške smernice i podršku realizaciji inicijativa koje su identifikovali učesnici na Forumu. Tokom jula, UNMIK je održao šest propratnih radionica kako bi usmerio buduće akcione planove u svakoj tematskoj oblasti obrađenoj na Forumu. Podrška akcionim planovima integrisana je u planirane programske aktivnosti Misije i koordinisana sa međunarodnim partnerima, uključujući Savet Evrope, Evropsku uniju, Euleks i OEBS Misiju na Kosovu. Izveštaj koji se odnosi na Forum javno je objavljen u septembru i moj specijalni predstavnik predstavio ga je Premijeru Kosova koji je obećao saradnju i podršku vlade na sprovođenju preporuka sa Foruma.
37. Od 3. do 6. avgusta, UNMIK je omogućio obuku novih članova Radne grupe za omladinu Kosova, sa fokusom na skretanje pažnje lokalnih vlasti, omladinskih akcionih saveta, predstavnika civilnog društva i verskih lidera zajednica na pitanja od značaja. Dana 11. avgusta, na poziv gradonačelnika Kamenice i uz podršku UNMIK-a, oko 120 mladih iz

zajednica i predstavnici lokalnih vlasti u Kamenici učestvovali su na otvorenom savetovanju kako bi obeležili Međunarodni dan mladih.

38. Dana 9. avgusta, u partnerstvu sa Timom Ujedinjenih nacija za Kosovo, UNMIK je na filmskom festivalu u Prizrenu prikazao svoj dokumentarni film o sponi između nasilja u porodici i tradicionalnog tumačenja imovinskih prava. Nakon prikazivanja filma usledila je panel diskusija koju je vodila direktorka kancelarije UN Women na Kosovu, uključujući i zamenica ministra pravde Kosova, aktivistkinja iz oblasti prava i jedna od žrtava prikazana u filmu.
39. Tokom izveštajnog perioda, UNMIK je nastavio da pruža uslugu overe dokumenata. Obradeno je 634 dokumenata, od kojih se 367 odnosi na penzije, a 267 na građanski status, npr. srednjoškolske i univerzitetske diplome, izvodi iz matičnih knjiga rođenih, venčanih i umrlih. UNMIK je takođe nastavio da posreduje u održavanju saradnje između kosovskih vlasti i Međunarodne kriminalističko-policijске organizacije (INTERPOL). UNMIK je primio i obradio šest zahteva za izdavanje međunarodnih poternica.

IX. Zapažanja

40. Pozdravljam stalno angažovanje Beograda i Prištine u dijalogu o normalizaciji odnosa koji se odvija uz posredovanje Evropske unije. Prepoznajući izazove sa kojima se suočavaju lideri obeju strana u traženju rešenja, ohrabren sam njihovom odlučnošću i posvećenošću rešavanju otvorenih pitanja kroz dijalog i pozivam na veće učešće svih delova društva obeju strana u ovom procesu.
41. Evropska perspektiva je i dalje suštinski važna za učvršćivanje mira i stabilnosti na Zapadnom Balkanu, kao i njegovom stanovništvu kako bi ostvarilo svoje težnje. U tom pogledu, želim da odam priznanje stalnoj podršci i angažovanju Evropske unije, uključujući putem Strategije Evropske komisije za Zapadni Balkan, i njene pomoći oko normalizacije odnosa između Beograda i Prištine.
42. Pozdravljam rad koji predvodi UNMIK, uz podršku Tima Ujedinjenih nacija za Kosovo, na sprovođenju važnih preporuka postignutih na Forumu Ujedinjenih nacija za izgradnju poverenja u Ljubljani, od 6-8. maja. S tim u vezi, pozivam na stalno angažovanje sa kosovskom vladom, civilnim društvom i bilateralnim i međunarodnim partnerima, kako bi obezbedili njihovu aktivnu podršku nastojanjima za izgradnju poverenja među zajednicama na Kosovu. Istovremeno, uz tesnu saradnju sa Timom Ujedinjenih nacija za Kosovo i međunarodnim partnerima, UNMIK bi trebalo da nastavi da doprinosi društvenom pomirenju, koje je ključno za stabilnost na Kosovu i da stvara uslove pogodne

za kompromis. S tim u vezi, osnaživanje žena, mladih i civilnog društva će i dalje biti u središtu nastojanja Misije.

43. Zabrinut sam zbog obnovljenih tenzija u vezi sa građevinskim aktivnostima u Specijalnim zaštićenim zonama. Pozivam sve uključene strane da budu posvećene zaštiti verskog nasleđa i ponovo naglašavam važnost da se takva pitanja rešavaju u skladu sa kosovskim zakonodavstvom i odlukama Saveta za primenu i nadzor.
44. Nasilje u porodici i dalje predstavlja ozbiljan problem na Kosovu. Rešavanje glavnih uzroka kao i obezbeđivanje delotvorne primene relevantnih zakona, iziskuje stalnu pažnju i istinsku posvećenost svih institucionalnih činilaca. Podstičem kosovske institucije da preduzmu dalje inicijative kako bi pokrenuli rešavanje pitanja nasilja u porodici, uključujući na jačanju postojećeg zakonodavstva i povećanoj podršci za rehabilitaciju zasnovanu na pravima i reintegraciji žrtava nasilja u porodici.
45. Sa žaljenjem primećujem nedostatak reakcije na pozive Ujedinjenih nacija da se prilože sredstva namenskom fondu osnovanom za podršku zajednicama Aškalija, Egipćana i Roma koje su pogodjene trovanjem olovom na Kosovu. Prilozi namenskom fondu predstavljali bi opipljiv izraz međunarodne podrške ovim ugroženim zajednicama i njihovim hitnim potrebama.
46. Zahvalan sam svom specijalnom predstavniku Zahiru Taninu, i celokupnom osoblju UNMIK-a na energiji, kreativnosti i posvećenosti koju ulažu u rad Misije. Ponovo izražavam svoju zahvalnost dugogodišnjim partnerima Ujedinjenih nacija na Kosovu, KFOR-u, OEBS-u, predstavniku Evropske unije i Kancelarijama na terenu, kao i agencijama, fondovima i programima Ujedinjenih nacija, na njihovom timskom radu i saradnji sa UNMIK-om.

Aneks I

Izveštaj Visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost Generalnom sekretaru o aktivnostima Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu od 16. jula do 15. oktobra 2018.

1. SAŽETAK

Na početku svog novog dvogodišnjeg mandata sredinom juna 2018, Euleks je nastavio sa rekonfiguracijom, koja će trajati šest meseci, a očekuje se da bude završena sredinom decembra. Misija prolazi kroz proces regrutovanja i međunarodnog i lokalnog osoblja u novoj strukturi i njen cilj je da punu operativnu spremnost postigne do sredine decembra.

Glavni zadatak koji se odnosi na rekonfiguraciju sadrži zaključivanje procesa primopredaje lokalnim organima vlasti na hiljade policijskih predmeta i predmeta tužilaštva koji se odnose na organizovani kriminal i ratne zločine.

Istovremeno, u saradnji sa Specijalnim predstavnikom EU/Kancelarijom EU na Kosovu, Euleks je radio na pripremi terena za nesmetanu tranziciju nekih svojih funkcija iz oblasti nadgledanja na Specijalnog predstavnika EU/Kancelariju EU na Kosovu. Pošto to telo postepeno regrutuje i raspoređuje eksperte kao pomoć kosovskoj policiji, Sudskom savetu, Tužilačkom savetu Kosova i Civilnom registru, saradnici Euleksa će olakšati ovaj proces detaljnim informisanjem svojih kolega o stanju stvari i predstojećim izazovima u svakoj od pomenutih institucija vladavine prava.

Proces rekonfiguracije Euleksa odvija se zajedno sa postepenim povećanjem odgovornosti kosovskih pandana u oblasti vladavine prava. Pravi primer je nedavno pokretanje programa Pravda 2020, inicijative koju predvodi ministar pravde Kosova u saradnji sa predsednicima Sudskog i Tužilačkog saveta Kosova i uz podršku Specijalnog predstavnika EU/Kancelarije EU na Kosovu, Euleksa i ambasada SAD i Velike Britanije u Prištini kojom se teži poboljšanju učinka i odgovornosti pravosudnog sistema Kosova. Euleks će podržati ovu lokalnu inicijativu tako što će obezbediti – u skladu sa novim preusmerenim mandatom – svoje kapacitete nadgledanja u pravosudnom sistemu.

2. AKTIVNOSTI EULEKS-a

2.1. Nadgledanje

Euleks je nastavio sa nadgledanjem određenih predmeta i suđenja u pravosudnom sistemu Kosova, uključujući, ali ne ograničavajući se, na neke od prenesenih predmeta Euleksa. Izabrani predmeti, koji su predati lokalnim kolegama, pored ostalih pravnih kriterijuma, pažljivo su nadgledani i ocenjivani u smislu njihovog pridržavanja sa zakonodavstvom Kosova i standardima ljudskih prava. Što se tiče bavljenja osetljivim i/ili slučajevima visokog profila, Euleks je ustanovio zabrinjavajuću tendenciju okončanja ili izmene postupaka u korist optuženih bez dovoljno razloga i/ili bilo kakve pravne osnove nakon što je Euleks postepeno okončao svoje istražne, tužilačke i sudske nadležnosti, sredinom juna 2018. godine. Na primer, optuženog visokog profila nedavno je sud pustio iz kućnog pritvora na osnovu tога што tužilaštvo nije podnело zahtev za produženje pritvora. Međutim, na osnovu Člana 193 Zakona o krivičnom postupku, sud bi po službenoj dužnosti morao da ispita da li razlozi za produženje pritvora i dalje postoje.

Što se tiče Kazneno-popravne službe Kosova, završen je izborni postupak za nadzornike, više nadzornike i šefove jedinica, a samo nekoliko izabranih kandidata čeka na konačno odobrenje generalnog direktora Kazneno-popravne službe. To predstavlja pozitivan razvoj događaja, jer je brojno osoblje već duži period privremeno imenovano što je imalo veliki uticaj na efikasnost Kazneno-popravne službe. Pored toga, Kazneno-popravna služba uskoro će objaviti poziv za 120 novih radnih mesta za službenike Kazneno-popravne službe.

Povlašćeno postupanje prema određenom broju zatvorenika visokog profila i dalje je pitanje koje izaziva zabrinutost. Tokom hospitalizacije nekoliko zatvorenika visokog profila na Univerzitetskom kliničkom centru Kosova, Euleks je ponovo primetio nedostatak poštovanja uredbi od strane službenika Kazneno-popravne službe. Kao odgovor, Euleks je višem rukovodstvu Kazneno-popravne službe podneo paket preporuka. Preporuke se odnose na izmene i dopune postojeće uredbe o obezbeđivanju bolnica, što će po dogовору biti zajednički zadatak koji će početi u septembru, obezbeđivanje posebno osmišljene obuke i ponovno uvođenje odgovarajućeg mehanizma za interni nadzor Kazneno-popravne službe. Obezbeđeno bolničko odeljenje na Univerzitetskom kliničkom centru Kosova takođe bi pomoglo da se umanje rizici povlašćenog postupanja, bekstva i

neovlašćenih poseta. Međutim, sadašnji prostor predviđen za obezbeđeno bolničko odeljenje nije u upotrebi.

Nedavno je bilo nekoliko ozbiljnih incidenata u Kazneno-popravnom centru Dubrava, uključujući samoubistvo zatvorenika na psihijatrijskom odeljenju, što je povećalo zabrinutost oko zdravstvene nege i samog incidenta, kao i bekstvo dva zatvorenika, što ukazuje na nemarnost odgovornog osoblja Kazneno-popravne službe. Proteklih meseci, Kazneno-popravna služba premestila je 10 zatvorenika albanske etničke pripadnosti u Pritvorni centar u Mitrovici. Zbog toga su četiri službenika Kazneno-popravne službe albanske etničke pripadnosti premeštena u Pritvorni centar u Mitrovici, čime je učinjen značajan korak ka uspostavljanju multietničkog Pritvornog centra u Mitrovici. Na otvaranje Pritvornog centra u Prištini, koji je trebao da počne sa radom u avgustu, se i dalje čeka zbog nedostatka usluge pripreme hrane. Dok je u početku pažnja bila usmerena na zatvaranje Pritvornog centra u Lipljanu i korišćenje njegovog osoblja i opreme u Pritvornom centru u Prištini, plan za zatvaranje Pritvornog centra u Lipljanu je u međuvremenu izmenjen i Kazneno-popravna služba Kosova traži nova rešenja.

Euleks, u koordinaciji sa nekoliko lokalnih nevladinih organizacija (NVO), kao i lokalnim institucijama i međunarodnim organizacijama (uključujući Mrežu žena Kosova, Agenciju za rodnu ravnopravnost, UN Women i Međunarodni kriminalističko-istražni program pomoći u obuci - Ministarstva pravde SAD), doprineo je pokretanju ‘Udruženja žena u Kazneno-popravnoj službi Kosova’. Cilj novog internog udruženja je unapređenje položaja žena unutar Kazneno-popravne službe Kosova, podizanje svesti i unapređenje rodne ravnopravnosti, i pružanje mogućnosti za stručno usavršavanje žena.

Trenutno, žene čine 13 posto osoblja Kazneno-popravne službe Kosova i samo nekoliko njih se nalazi na mestima na kojima se donose odluke. U skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, sve javne institucije na Kosovu su u obavezi da rade na unapređenju rodne ravnopravnosti i da omoguće jednaku rodnu zastupljenost.

Nije bilo značajnijeg napretka u pogledu sprovođenja tehničkog protokola za sprovođenje integrisanog upravljanja granicom u kojem posreduje EU. Svi IBM sastanci su do daljeg otkazani od strane Beograda u martu. Uspostavljanje Stalnih prelaza nastavljeno je radovima koji su u toku na dva

od šest Zajedničkih prelaza, tj. Merdaru i Mutivodi. Rad na izradi nove Strategije integrisanog upravljanja granicom/Akcioni plan za 2018-2023. napreduje. Ostvaren je i određen napredak na sprovođenju Razvojnog plana Nacionalnog centra za upravljanje granicom za period 2014-2018, nakon formalnog usvajanja ‘Revizije Nacionalnog centra za upravljanje granicom’ i s tim povezanog ‘Aкционог плана’ od strane Ministra unutrašnjih poslova i Izvršnog odbora Integriranog upravljanja granicom.

Euleks nastavlja sa nadgledanjem, podučavanjem i savetovanjem u vezi sa sprovođenjem Sporazuma o slobodi kretanja. Misija je obavila terenske posete svim kancelarijama za civilnu registraciju i građanski status u šetiri opštine na severu. Dok sve kancelarije za civilnu registraciju koje se bave izdavanjem dokumenata, ličnih karti, pasoša, vozačkih dozvola i registracijom vozila funkcionišu, sa bivšim pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije koji su u njima integrisani i rade, kancelarije za građanski status jedino rade u oblastima sa albanskim većinom i integracija sada 37 bivših službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije u ove kancelarije još nije završena, uprkos tome što je budžet za tu svrhu već dogovoren. Euleks je podelio svoja zapažanja sa lokalnim vlastima, Agencijom za civilnu registraciju i Ministarstvom unutrašnjih poslova. Euleks je u tim zapažanjima naznačio kao posebno važno uspostavljanje kancelarija za građanski status, kao i administrativnu infrastrukturu, kako bi bile podržane pomenute usluge, kao i priznavanje izvoda rođenih, venčanih, umrlih i dokumenata o registraciji vozila koje su izdali organi pod upravom Beograda.

Što se tiče novo-integrisanog Osnovnog suda u Mitrovici, integracija se odvija prema sporazumu. Jezičke prepreke su i dalje značajna prepreka, koje utiču na dodelu predmeta.

Ostvaren je napredak u smislu raspoređivanja dodatnih prevodilaca Sudu i Predsednik Osnovnog suda u Mitrovici je na kraju sudijama dodelio više od 1.000 predmeta (koji potiču iz perioda od 2001. do 2008) i 500 predmeta (nastalih posle novembra 2017).

EULEX je obezbedio nadgledanje, podučavanje i savetovanje u vezi sa istragom o ubistvu istaknutog srpskog političara na Kosovu, Olivera Ivanovića, i omogućio održavanje sastanaka između policija

Kosova i Srbije, kako bi bila poboljšana razmena informacija i saradnja u istrazi.

2.2. Operacije

Imajući u vidu istek prethodnog mandata i postepeno ukidanje izvršnih sudske nadležnosti Misije, sudije Euleksa su ili okončale ili predale lokalnim kolegama sve preostale predmete pre 14. juna. Misija je ostvarila napredak u prenosu predmeta tužilaštva i policije kosovskim institucijama. Primopredaja napreduje kako bi bila završena do 14. decembra 2018. godine.

U skladu sa svojim novim mandatom, Misija nastavlja da pruža podršku kosovskoj policiji u oblasti međunarodne policijske saradnje. S tim u vezi, Euleks je omogućio razmenu informacija između Nacionalnih centralnih biroa Interpola i Jedinice kosovske policije za međunarodnu koordinaciju u oblasti sprovođenja zakona pod okriljem Kancelarije UNMIK-a za vezu sa Interpolom. Pored toga, Misija je dala svoje preporuke kosovskoj policiji kako bi pomogla službenicima kosovske policije specijalizovanim u oblasti ilegalne trgovine umetninama; u okviru iste teme sprovedena je i studijska poseta Rimu. Misija je takođe održavala razmenu informacija sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Srbije. Ipak, razmena informacija u vezi sa predmetom Olivera Ivanovića i dalje predstavlja izazov.

Forenzički eksperti Euleksa i dalje čekaju da im Ministarstvo pravde uputi zvanično pismo sa pozivom da nastave da pomažu lokalne vlasti na pitanju slučajeva nestalih lica nakon što je novi mandat Euleksa stupio na snagu. Krajem jula, Ministarstvo pravde je neočekivano povuklo potvrdu o obnovi ugovora sa lokalnom kompanijom koja je pružala tehničku podršku prilikom sprovođenja terenskih procena sa forenzičkim ekspertima Euleksa, uz odluku da ponovo objavi tender. Iako je izborni postupak i dalje u toku, ovo je dovelo do prestanka celokupnog rada na terenu od početka avgusta. Krajem avgusta, vlada je vršioca dužnosti direktora imenovala za direktora Instituta za sudske medicinu, nakon poduzećeg procesa regrutovanja i nedostatka interesovanja od strane kvalifikovanih kandidata.

Specijalizovana jedinica policije Euleksa i dalje zadržava svoju ulogu druge interventne instance za bezbednost. U cilju održavanja operativne spremnosti Specijalizovane jedinice policije, održani su interni programi obuke, kao i programi zajedničke obuke sa kosovskom policijom i KFOR-om.

3. Druga ključna pitanja

Ništa značajno za izveštaj.

Aneks II

Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo

Tokom izveštajnog perioda, Specijalizovana veća načinila su značajne korake ka zaključivanju Profesionalnog kodeksa branilaca i zastupnika i Pravilnika o pravnoj pomoći koji se odnosi na dodeljivanje branioca u cilju pravne pomoći za optužene i žrtve. Specijalizovana veća takođe su nastavila da nadgledaju osnivanje Nezavisnog predstavničkog tela svih branilaca i zastupnika s pravom postupanja pred Specijalizovanim većima. Branioci i zastupnici navedeni u Imeniku specijalizovanih branilaca i Imeniku zastupnika žrtava osnovali su Radnu grupu u cilju definisanja izgleda Nezavisnog predstavničkog tela.

Specijalizovana veća nastavila su da čine dalje korake, kako bi omogućila transparentnost i pristup informacijama koje se odnose na buduće postupke, kroz izradu namenske baze podataka na svojoj veb stranici na kojoj će sudski spisi biti dostupni javnosti, a biće omogućena i pretraga na tri zvanična jezika Specijalizovanih veća (albanskom, engleskom i srpskom).

Specijalizovana veća nastavila su da promovišu svoje aktivnosti na terenu na Kosovu i u Srbiji u cilju upoznavanja javnosti i civilnog društva sa svojim mandatom i postupcima i jačanja neposredne komunikacije sa pogodjenim zajednicama. U periodu od 16. do 19. jula, načelnica Službe za učešće žrtava Specijalizovanih veća Kosova sastala se sa NVO i organizacijama civilnog društva na Kosovu i održala informativne sesije sa zajednicama potencijalnih žrtava. U periodu između 3. i 8. septembra 2018. godine, predstavnici Specijalizovanih veća obišli su različite gradove na Kosovu kako bi se angažovali na aktivnostima dopiranja koje su obuhvatile okrugli sto sa mladima, sastanak sa lokalnim partnerima, u cilju planiranja budućih aktivnosti dopiranja i informativne sesije sa zajednicama Roma, Aškalija i Egipćana o učešću žrtava u postupcima pred Specijalizovanim većima. U periodu između 17. i 19. septembra 2018. godine, predstavnici Specijalizovanih veća sastali su se sa nekoliko udruženja žrtava i održali konsultativne sastanke sa NVO partnerskim organizacijama u Beogradu u cilju planiranja buduće strategije upoznavanja javnosti u Srbiji sa radom Specijalizovanih veća. Predstavnici su se takođe sastali sa predsednikom Advokatske komore Srbije kako bi pripremili informativnu sesiju za srpske branioce i zastupnike o postupku prijave za upis u Imenik branilaca i zastupnika s pravom postupanja pred Specijalizovanim većima.

Tokom izveštajnog perioda, Sekretaru je upućen zahtev Međunarodnih promotera rodne ravnopravnosti (International Gender Champions) da se pridruži rukovodstvu mreže. Sekretar se založio za dodatno unapređivanje rodne osvešćenosti u Specijalizovanim većima i organizovaće događaj kako bi prikupio preporuke o integrisanju rodnog aspekta u obezbeđivanje sudske pomoćne usluge.

Ombudsman Specijalizovanih veća, sudija Pjetro Spera, povećao je vidljivost njegove kancelarije objavljuvajući svih detalja o ulozi i dužnostima Ombudsmana na veb stranici Specijalizovanih veća. U cilju jačanja svog mandata, dana 12. septembra 2018. godine, Ombudsman je usvojio Kodeks profesionalnog ponašanja za Ombudsmana, kao i Žalbeni postupak za lica koja tvrde da su im povređena ljudska prava prilikom njihove interakcije sa Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvom. U sklopu svoje strategije dopiranja, u periodu od 3. do 5. oktobra, Ombudsman je bio u svojoj prvoj zvaničnoj poseti Kosovu i tom prilikom se sastao sa kosovskim Ombudsmanom, a zatim dao intervju za predstavnike medija.

Sudije Specijalizovanih veća održale su trodnevnu radionicu čiji su bili domaćini zajedno sa Bugarskim nacionalnim institutom pravosuđa, u trajanju od 26. do 28. septembra u Varni (Bugarska), sa fokusom na delotvorno upravljanje postupcima, privremenim odlukama i izradi presuda.

U septembru 2018. godine, Predsednica Specijalizovanih veća sastala se sa novim komandirom za civilne operacije i direktorom Civilnog kapaciteta za planiranje i vođenje operacija Evropske službe za spoljne poslove u Briselu, kao bi ga informisala o najnovijim dešavanjima u vezi sa Specijalizovanim većima. Predsednica se takođe sastala sa ambasadorima nekoliko država članica EU.

Angažovanje Specijalizovanih veća sa zemljom domaćinom i drugim spoljašnjim kolegama je i dalje u toku u vezi sa renoviranjem i prelaskom u buduće prostorije Specijalizovanih veća u Hagu. Sekretar održava redovan kontakt i sastanke sa Ambasadorom za međunarodne organizacije Kraljevine Holandije i Ministarstvom pravde i bezbednosti Holandije kako bi omogućio da usluge zemlje domaćina budu dostupne Specijalizovanim većima.

Džek Smit, tužilac SAD sa iskustvom u međunarodnim krivičnim istragama, preuzeo je dužnost Specijalizovanog tužioca 11. septembra. Nasledio je Dejvida Švendimena, prvog Specijalizovanog tužioca i glavnog tužioca Specijalnog istražnog tima, koji je napustio položaj krajem marta, zbog isteka njegovog mandata višeg službenika Diplomatske službe Državnog sekretarijata SAD-a. U međuperiodu, na čelu Specijalizovanog tužilaštva bio je zamenik Specijalizovanog tužioca, Kvaj Hong Ip, koji je vodio istragu o navodima sadržanim u izveštaju Parlamentarne skupštine Saveta Evrope iz januara 2011. godine, pod nazivom “Nehumano postupanje prema ljudima i nezakonita trgovina ljudskim organima” i obezbedio kontinuitet rada.

Prema zakonu kojim se uspostavljaju Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo, Specijalizovana veća imaju primat nad svim drugim sudovima na Kosovu. Specijalizovani tužilac ima, između ostalog, ovlašćenje da pozove kosovske institucije da mu pomognu u radu. Osim toga, Euleks, po novom mandatu, obezbeđuje logističku i operativnu podršku Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu. Kako istraga bude napredovala, takva pomoć, kao i pomoć vlasti u Beogradu, Evropske unije i šire međunarodne zajednice, biće sve značajnija. Specijalizovano tužilaštvo zahteva stalno angažovanje i punu podršku međunarodne zajednice, međunarodnih organizacija i pojedinačnih država u svim aktivnostima tužilaštva.

Aneks III

Sastav i brojčano stanje policijske komponente Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

(na dan 1.oktobra 2018)

<i>Država</i>	<i>žene</i>	<i>muškarci</i>	<i>ukupno</i>
Austrija	1		1
Bugarska		1	1
Finska		1	1
Nemačka	1		1
Mađarska		2	2
Ruska Federacija	1	2	3
Turska		2	2
Ukupno	3	8	11

Sastav i brojčano stanje vojne komponente za vezu Misije Privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

(na dan 1. oktobra 2018)

<i>Država</i>	<i>žene</i>	<i>muškarci</i>	<i>ukupno</i>
Češka	1	1	2
Moldavija		1	1
Poljska		1	1
Rumunija		1	1
Turska		1	1
Ukrajina		2	2
Ukupno	1	7	8

